

CI

ÜNİTE 3: BİLİM VE TEKNİK

DERS 3: DİNLEME METNİ

GÜNÜMÜZÜN TÜRK DÂHİLERİ

BİLGE DEMİRKÖZ

Sadece genç kızlar için değil, aynı zamanda erkekler için de örnek alınası bir bilim insanı olan Bilge Demirköz, beş yaşında okula başladı. Massachusetts Teknoloji Enstitüsünde matematik, fizik ve müzik okudu. Bilge hoca, rol model olarak gösterdiği tutumla büyük beğeni toplayan bir bilim insanıdır. İngiliz Enerji Bakanlığının her yıl beş kişiye verdiği Dorothy Hodgkin bursunu alarak Oxford'da fizik doktorası yaptı. 2004'te Atina Olimpiyatları meşalesini taşıdı. Oxford'da doktora yaparken Cern'deki Atlas projesinde çalışmaya başladı. Şimdi ODTÜ'de. Çalışmalarını "Uzayda çok radyasyon var. "Ne kadar?" dersiniz, ortalama bir cep telefonunu uzaya, korumasız bir şekilde yollarsanız, bir günden fazla dayanamaz! Yani içindeki elektronik devreler, halk tabiriyle yanar! Ben ve ekibim, uzaya gitmeden önce elektronik bileşenlerin uzaydaki radyasyona karşı ne kadar dayanıklı olduğunu test edecek daha kapsamlı bir laboratuvar kuruyoruz." cümleleriyle özetliyor.

PROF. DR. MURAT GÜNEL

Yale Üniversitesi Beyin Cerrahisi Bölüm Başkanı olan Prof. Dr. Murat Günel, Amerikan hükûmetinden 2 milyon dolarlık araştırma bursu kazandı. 37 yaşındaki doktor, Prof. Dr. Gazi Yaşargil'in ardından "beyin cerrahisinin çığır açan en yeni dâhisi" diye tanınıyor. Türk Amerikan Tıp Birliği Başkanlığını yapan Prof. Dr. Günel, her yıl Türkiye'den genç doktorların Yale'de eğitim almalarına da katkıda bulunuyor.

PROF. DR. GÖKHAN HOTAMIŞLIGİL

1986'da Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun olan Hotamışlıgil, 2003'te Harvard Üniversitesinden profesör unvanını almıştır. Şişmanlık, tip 2 diyabet ve metabolik sendromun moleküler mekanizmaları üzerinde çalışan Hotamışlıgil çalışmalarını, 2005'ten bu yana Harvard Üniversitesinde sürdürüyor. Prof. Dr. Gökhan Hotamışlıgil ve ekibi, diyabet ve karaciğer yağlanması gibi hastalıkları durdurabilecek "lipokin" hormonunu keşfetti.

PROF. DR. AZİZ SANCAR

1946'da Mardin'in Savur ilçesinde, orta gelirli ve sekiz çocuklu bir ailenin yedinci çocuğu olarak dünyaya gelen Aziz Sancar; ilk, orta ve lise eğitimini Mardin'de tamamladı. Lise yıllarında futbola çok ilgi göstermesine rağmen lise son sınıfta futbolcu olmaktan vazgeçti. Daha sonra Sancar, yükseköğrenimine devam etmek üzere İstanbul'a gitti. 1963 yılında girdiği İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinden 1969 yılında birincilikle mezun oldu. İki yıl Savur'da bir sağlık ocağında hekimlik yaptıktan sonra bir NATO-TÜBİTAK bursu ile önce Johns Hopkins Üniversitesi, ardından Dallas Teksas Üniversitesine giderek üniversitenin moleküler biyoloji programına katılan Sancar, fotoliz olarak adlandırılan bir geni klonladı ve bakterileri büyük oranda çoğalttı. Bu sayede ultraviyole ışınları ile hasar gören pek çok DNA'nın onarımını yaptı. Bu buluş Dr. Sancar'ın önce yüksek lisans, ardından doktora derecesi almasını sağladı.

1997 yılından itibaren biyokimya ve biyofizik alanında yaptığı unutulmaz çalışmalarla tanınır hâle geldi. DNA onarımı, hücre dizilimi, kanser tedavisi ve biyolojik saat üzerinde çalışmalarını sürdürdü .2001 yılında Amerikan Kimya Cemiyeti tarafından verilen Kuzey Carolina Seçkin Kimyager Ödülü'nü almaya hak kazanan Sancar, 2005 yılında ABD Ulusal Bilimler Akademisi'ne seçilerek bu akademiye seçilen ilk Türk bilim insanı oldu. Bu ödülü aldıktan sonra, ABD'de okuyan Türk öğrencilerine yardım etmek ve Türk-Amerikan ilişkilerini geliştirmek amacıyla eşiyle birlikte Aziz ve Gwen Sancar Vakfını kuran ve ABD'nin Kuzey Carolina eyaletinde "Carolina Türk Evi" isimli bir öğrenci misafirhanesi de açan Aziz Sancar, 2006 yılında Türkiye Bilimler Akademisine asli üye olarak seçildi. Sancar, DNA'nın onarılması ile ilgili yaptığı önemli çalışmalardan dolayı Amerikalı Paul Modrich ve İsveçli Tomas Lindahl ile birlikte 2015 Nobel Kimya Ödülü'ne layık görüldü. Sancar'a, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından verilen Nobel Kimya Ödülü Alfred Nobel'in ölüm yıldönümü olan 10 Aralık'ta düzenlenen törende verildi. Ödül, İsveç Kralı XVI. Carl Gustaf tarafından kendisine takdim edildi. Sancar, "Beni ödüle götüren Atatürk'ün ve Türkiye Cumhuriyeti'nin yaptığı eğitim devrimidir. Dolayısıyla bu ödülün sahibi Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil eden Anıtkabir Müzesi'dir." diyerek Nobel Ödülü ile madalya ve sertifikasını Anıtkabir'e teslim etmiştir. Ödül, Anıtkabir'deki Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi'nde kendisine ayrılmış özel alanda sergilenmektedir.

Kaynak: (m.haberturk.com, düzenlenmiştir.)

Yararlanılan Kaynaklar

<https://m.haberturk.com/dunya/haber/70>